

مستطابق

محل مطبعه داراره :

جفال اوغلنده امنيت
صندوغى جوارنده
شنگول يقوشنده
۲۲ نومرو

اخطار :

مسلکمه موافق آثار
جدیده مع المنونیه
قبول اولنور
درج ایدله بن آثار احاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاست ، و بالخاصه احوال و شئون اسلامیه بحث ایررد و هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

درس عادتده نسخہ سی ۵۰ پاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

قیرلہ دن مقوا بورو ایله کوندریلر سه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	القی آیلانی	غروش
۶۵	۳۵	۳۵
۶۰	۳۰	۳۰
۱۷	۹	۹

ممالک عثمانیه ایچون
روسیه
سائر ممالک اجنبیه

عدد : ۱۲۷

۹ صفر پنجشنبه ۲۷ کانون ثانی ۳۲۶

بشنجی جلد

التجريد الصريح

لاحادیت الجامع الصحيح

۶۱ - ترجمه

۶۱ - حدیث شریف

ابو بکره رضی الله عنہک شویله دیدیکی روایت اولونیور :
رسول الله صلی الله علیه وسلم (حجة الوداعده) دوه سی اوزرنده
اوطوردی . دوه سنک دیز کینتی بر آدم طوتیوردی . « بوکون هانکی
کوندر ؟ » دیه سؤال ایتدی . سکوت ایتدی . اودرجه ده که اسمندن
باشقه بر اسم ایله تسمیه ایده جک ظن ایتدی . « قربان کونی دگلی ؟ »
بویوردی . « اوت » دیدک . صوکره : « بو آی هانکی آیدر ؟ »
دیه صوردی . یته سکوت ایتدی . اودرجه ده که اسمندن باشقه بر
اسم ایله تسمیه ایده جک ظن ایتدی . « ذی الحجه دگلی ؟ » بویوردی .
« اوت » دیدک . (بونک اوزرینه) بویوردی که : « قانلرکز ،
ماللرکز ، عرضلرکز بو بلده ایچنده بو آیده بوکونک حرمتی قدر
یکدیگرکز حرامدر . حاضر اولانلرکز غائب اولانلرکز (بونی)
تبلیغ ایتسون . زیرا اوله بیلیرکه حاضر اولان کیمسه کندیسندن
دها آکلایشلی بر کیمسه تبلیغ ایتش بولنور . »

طرزنده در . دیگر بر روایتده ایسه متنده کی تفصیل کاملاً موجود اولدقدن
ماعداً (قای بلد هذا . فسکتنا حتی ظننا انه سیسمیه بغير اسمه . قال الیس
بکة) علاوه سی ده واردر .

۶۲ - ترجمه

(عبدالله) بن مسعود رضی الله عنہک شویله دیدیکی روایت
اولونیور :

عن ابی بکره رضی الله عنه قال قعد علیه السلام علی بعیره
وامسک انسان بخطامه اوزرمامه [۱] . ثم قال [۲] ای یوم
هذا . فسکتنا حتی ظننا انه سیسمیه سوی اسمه . قال الیس
یوم النحر . قلنا [۳] بلی . قال قای شهر هذا . فسکتنا حتی
ظننا ان سیسمیه بغير اسمه . فقال [۴] الیس بذی الحجة [۵]
قلنا بلی . قال فان دماءکم واموالکم واعراضکم بینکم
حرام کحرمة یومکم هذا فی شهرکم هذا فی بلدکم هذا . ایبلغ
الشاهد الغائب فان الشاهد عسی ان یبلغ من هواوعی له منه .

[۱] (خطام) ایله (زمام) بر معنایه در . راوینک شکی بو ایکی
لفظدن هانکیسی ایله حدیثی ایشیتمش اولدیغنده در . [۲] دیگر روایتده
(فقال) . [۳] دیگر نسخه لرده (فقلنا) . [۴] دیگر نسخه لرده یالکز
(قلنا) . [۵] بعض روایتده سؤاللره جوابلر بوقدر مفصل اولیوب (الی
یوم هذا . فسکتنا حتی ظننا انه سیسمیه سوی اسمه . قال الیس بذی الحجة)

۶۲ - حدیث شریف

عن ابن مسعود رضی الله عنه قال کان النبی صلی الله علیه

وسلم یخولنا [۱] بالموعظة فی الايام کراهية [۲] السامة علینا.
[۱] بر ضبطه کوره جاء مهمله ایله (بخولنا) ، دیگرینه کوره نون
ایله (بخولنا) . [۲] دیگر روایت کوره (کراهة) .

۶۳ - حدیث شریف

عن انس [۱] رضی الله عنه عن النبی صلی الله علیه وسلم
قال یسروا ولا تعسروا وبشروا ولا تنفروا.
[۱] دیگر روایتده (عن انس بن مالک)

۶۴ - حدیث شریف

عن معاوية رضی الله عنه قال سمعت رسول الله صلی الله
علیه وسلم [۱] یقول من یرد الله به خیرا یرد الله فی الدین وانما
انا قاسم والله عز وجل [۲] یعطی ولن تزال هذه الامة قائمة
على امر الله لا یضرهم من خالفهم حتی یأتی امر الله.
[۱] دیگر روایتده (سمعت النبی صلی الله علیه وسلم) . [۲] الله
نسخه لده (عز وجل) یوقدر .

۶۵ - حدیث شریف

عن ابی عمر رضی الله عنهما قال کنا عند رسول الله صلی الله
علیه وسلم فأتی بجمار فقال ان من الشجر شجرة وذكر
الحديث وزاد فی هذه الرواية فاذا انا اصغر القدم فسکت .

۶۶ - حدیث شریف

عن عبد الله بن مسعود رضی الله عنه قال قال النبی صلی الله
علیه وسلم لاحسد الا فی اثنتین . رجل [۱] آتاه الله مالا
فساطه [۲] علی هلكته فی الحق ورجل آتاه الله الحکمة
فهو یقضى بها ویعلمها .

[۱] هم مرفوع هم مجرور اوله بیلیر . نصب ایله (رجلا) روایتده
وارد . [۲] بر روایتده بناء مجهول ایله (فساط) .

۶۷ - حدیث شریف

عن ابن عباس رضی الله عنهما قال ضمنی رسول الله صلی
الله علیه وسلم [۱] وقال اللهم علمه الکتاب .
[۱] بر روایتده (ضمنی النبی صلی الله علیه وسلم) ، دیگر بر روایتده
(الی نفسه اوصده) علاوه سی ده وارد .

نبی محترم صلی الله علیه وسلم وعظ (ونصیحت) خصوصند بزه
بیققینلق کلسون دیه حالمزه باقوب (اوکا کوره) کون (وساعت)
قوللاردی .

۶۳ - ترجمه

انس (بن مالک) رضی الله عنہن نبی محترم صلی الله علیه وسلمک
«قولایلاتک ، کوجلشدیرمیک ، مژده لیک ، قاجیرمیک» بویوردینی
روایت اولونیور .

۶۴ - ترجمه

معاویة رضی الله عنہک شویله دیدیکی روایت اولونیور :
رسول الله صلی الله علیه وسلمدن ایشیتدم ، بویوریوردی که : «الله
(تعالی) هرکیمده خیر مراد ایدرسه دینده کی آکلایشنی آرتیریر .
بن یالکیز تقسیم ایدرم . ویرن ایسه الله عزوجلدر . برده بو امت
اللهک امر (وقضاسی) ظهور ایدنجیه قدر امر الهی (یہ متابعت)
اوزره بابتقدم اولوب طوره حق وکندیلرینه ، مخالفت ایدنلردن
ضرر کلیه جکدر .

۶۵ - ترجمه

(عبدالله) بن عمر رضی الله عنہک بالاده کی (۵۶) حدیث شریفی
بروجه آتی نقل ایتدیکی ده روایت اولونیور :
رسول الله صلی الله علیه وسلمک یاننده ایدک . بر خرما کوبکی [۱]
کتیردیلر . بویوردی که : آغاجارک ایچندن بر نوعی الخ [۲]
عبدالله بن عمر رضی الله عنه بو روایتده : «برده باقدم که اوراده
کیلرک اک کوچوکی نیم . آنک ایچون صوصدم ، سوزلرینی ده زیاده ایدیلور .
[۱] (جار) ترجمه سیدر . قاموس ترجمه سنده : « (الجار) زمان
وزنده و (الجامور) خرما کوبکی وخرما بینینی دیدکلری نسنه به دینورکه
خرما آغاجلرینک تپلرنده اولور . اق ولدیذ وطعمی سوده قریبدر .
(شحم النخل) دخی دیرلر . « دیو مضبوطدر . [۲] تمامی ۵۶ نجی حدیث
شریفک ترجمه سنده در .

۶۶ - ترجمه

عبدالله بن مسعوددن نبی مکرم صلی الله علیه وسلمک شویله بویوردینی
روایت اولونیور :
ایکی (خصلت صاحب) دن باشقه سنه حسد اولماز . بونلرده الله
طرفندن کندیسنه مال احسان اولنوبده حق (یولنه) ده آتی اهلاکه
تسلیط ایدیلن کیمسه ایله کندیسنه حکمت احسان اولنوبده اونکله
حکم ایدن و آتی تعلیم ایدن کیمسه در .

۶۷ - ترجمه

(عبدالله) بن عباس رضی الله عنہمانک شویله دیدیکی روایت اولونیور :
رسول الله صلی الله علیه وسلم نبی قوجاقلایوب : «الهی اوکا
(علم) کتانی اوکرت» دیه دعا بویوردی .

۶۸ - حدیث شریف

وعنه رضي الله عنه قال اقبلت راكباً على حمار اتان وانا يومئذ قدنا هزت الاحتلام ورسول الله صلى الله عليه وسلم يصلي بمنى الى غير جدار . فمرت بين يدي بعض الصف وارسلت الاتان ترتع ودخلت [۱] في الصف [۲] فلم ينكر ذاك علي .

[۱] دیگر روایتده (فدخلت) . [۲] روایتده (ودخلت الصف) .

۶۹ - حدیث شریف

عن محمود بن الربيع رضي الله عنه قال عقلت من النبي صلى الله عليه وسلم حجة مجها في وجهي وانا ابن خمس سنين من دلو .

۷۰ - حدیث شریف

عن ابي موسى رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال مثل ما بعثني الله به من الهدى والعلم كمثل الغيث الكثير اصاب ارضا فكان منها نقيّة قبلت الماء فانبتت الكلأ والعشب الكثير وكانت [۱] منها اجادب [۲] امسكت الماء فنفع الله بها [۳] الناس فشربوا وسقوا وزرعوا واصاب [۴] منها طائفة اخرى انما هي قيعان لا تمسك ماء ولا تنبت كلأ . فذلك مثل من فقه في دين الله ونفعه [۵] ما بعثني الله تعالى [۶] به فعلم وعلم . ومثل من لم يرفع بذلك رأسا ولم يقبل هدى الله الذي ارسلت به .

[۱] بعض نسخه لرده (وكان) . [۲] بعض نسخه لرده ذال معجمه ايله

(اجادب) . بر روایتده (اخاذات ، دیگرنده ايسه (احارب) . [۳] دیگر روایتده (به) . [۴] دیگر روایتده (اصابت) . [۵] دیگر روایتده (بما) . [۶] الله کی بخاری نسخه لرده (تعالى) یوقدر .

۷۱ - حدیث شریف

عن انس [۱] رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ان من اشراط الساعة ان يرفع العلم وثيبت [۲] الجهل ويشرب الخمر ويظهر الزنا .

[۱] دیگر روایتده (ابن مالك) زیاده سی واددر . [۲] دیگر روایتده (وبيت) .

۷۲ - حدیث شریف

وعنه رضي الله عنه قال لاحدثكم حديثا لا يحدثكم

۶۸ - ترجمه

ينه (عبدالله) بن عباس رضي الله عنهما نك شويله ديدكي روايت اولونيور :

رسول الله صلى الله عليه وسلم مناده ستره سز اوله رق نماز قيلد يرديني صرده ديشي بر مركبه راكباً قارشيدن كلدم . اوزمان سن بلوغه ياقلاشمش ايدم . صفلردن برينك او كندن كچوب مركبي اوتلاسون ديه صاليويردم . آندن صكره صفه كيردم ، بو (ياپديغمه) كيمسه سس چيقارمدى .

۶۹ - ترجمه

محمود بن الربيع رضي الله عنه : « بش ياشمده ايكن نبى اكرم صلى الله عليه وسلم بكركه برقوغه (ذهكى صو) دن (آغزينه آلوب) يوزيمه بوسكورديكنى درخاطر ايدرم . » ديدكي روايت اولونيور .

۷۰ - ترجمه

ابو موسى (الاشعري) رضي الله عنهما نبى اكرم صلى الله عليه وسلمك شويله بيورديني روايت اولونيور :

اللهك بنم (واسطه) له كوندرديكي هدايت وعلم طوبراغه دوشن بول ياغمور كيدير . بو طوبراغك كيمي تميزدر ، صويي قبول ايدرده چاير ايله بول اوت يتشدير . كيمي قوراقدرد . صويي (اوستنده) طوتارده الله (تعالى) خلقى اونكله فائده انديرر . اوندن ايجرلر . حيوانلرينه صو ويريرلر ، اكين اكرلر . (بو ياغمور) ديكر بر قسم طوبراغه دها اصابت ايدركه دوز وقاياقدرد . نه صويي (اوستنده) طوتار ، نه ده چاير بيتيرر . اللهك ديني اوكره نوبده اللهك بنم (واسطه) له كوندرديكي (هدايت وعلمدن) فائده مند اولان وبوني بيلوب (باشقه سنه) بيلديرن كيمسه ايله (بوني طويديني وقت) باشني (بيله) چويرمين واللهك بنم ارسال اولنان هدايتني قبول ايتمين كيمسه بويله درز .

۷۱ - ترجمه

انس بن (مالك) رضي الله عنهما رسول الله صلى الله عليه وسلمك شويله بويورديني روايت اولونيور :
علمك رفع اولنسي ، جهلك كوكلشمسي ، شرابك ايجلمسي ، زنانك چوغلنسي قيامت علامتلرندر .

۷۲ - ترجمه

ينه انس (بن مالك) رضي الله عنهك شويله ديدكي روايت اولونيور :

احد بعدی [۱] . سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم [۲]
يقول ان من [۳] اشراط الساعة ان يقل العلم ويظهر الجهل
ويظهر الزنا وتكثر النساء ويقل الرجال حتى يكون للخمسين
[۴] امرأة القيم الواحد .

[۱] دیگر روایتده (لا یحد حکم غیری) . [۲] دیگر روایتده (سمعت
النبی صلی الله علیه وسلم) . [۳] دیگر روایتده (يقول من اشراط ...) .
[۴] الله کی بخاری نسخه لنده یالکز بلام ایله (الخمسین) .

۷۳ - هربت شریف

عن ابن عمر رضي الله عنهما قال سمعت رسول الله صلى
الله عليه وسلم يقول [۱] بينا انا نائم آتيت بقدر لبن فشربت
حتى اني لارى الرى يخرج في اظفاري . ثم اعطيت فضلى
عمر بن الخطاب . قالوا فما اولته يا رسول الله . قال العلم .
[۱] دیگر روایتده (قال) .

سلامت منیت

اسلامك ماهيتي

هانكى بليغ ناطقه پرداز واردركه اسلامك عظمتي حقنده سوزه
باشلاسون ده نهايت عجز تامندن دولاي مجبور شكايه اولسون، حوصله
بيانه اينك درجه لرندن بك متعالی اولان بو مقام علويك حقيقي
ويرمكه كي نقصان ظاهري كورمسين ؟ هانكي بيوك حكيم واردركه
بودين قويمك كوزلري قاشديران بدايعي تصويره قالقيشسون ده كنديني
بو بحث بي كرانده راجل كورمسون ؟ « ولوان مافي الارض من شجرة
اقلام والبحر يمد من بعد سبعة اجار مافدت كلمات الله . »

هم ازلي هم ابدی اولان بولا هو قواني ك سرائر احكامني
آكلامغه ، آكلامغه ظفرياب اوله بيلمك ايجون انسانده نه عالي بر قريحه ،
نه واسع بر عرفان ، نه عظيم بر اطلاع بولمق لازمدر ! و اوقواني ك كه
اوزرندن دورلر ، عصرلر دورميسوب كچورده اوينه اولديني كي
دوريور ، هم بيلمور ، باشلانقجه طراوت نوجواني سي آرتيور .
زمان بر طرفدن اونك دوش نازنينه لباس تجدد كيديريور . عصردن
عصره ، نسلدن نسله بريادكار مخلص اوله رق قالييور . عظمت شاني ده
جناب حق كيملرك بصيرتي نور عرفانله تنوير ايتمش ، كيملرك آسمان
فكرنده حقيقت كوشلاري طلوع ايتدير مشسه آنجق اونلر تقدير
ايد بيلور . « وتلك الامثال نضر بها للناس وما يعقلها الا العالمون . »
علمي كنديمزه نصير ، عقلي ظهير اتخا ايدر ك تمام حریت ايله ،
كمال استقلال ايله سويلر زكه : اسلام انسانلرك محضا اورايه وارمق
ايجون بارادليني ، فطرت بشر خصيصه تحري به محضا او نقطه بي

سزه اويله بر سوز سويليه جكم كه بنندن صوكره هيسچ بر كيسه
اوني سزه سويليه جكمدر : رسول الله صلى الله عليه وسلمندن ايشيتدم
بويوريوردی كه : « قيامت علامت لرندن اولمق اوزره علم آزاله جقدر .
جهل چوغاله جقدر ، زنا شايع اوله جقدر . قادي نلر (ك مقداري)
كثرت ، ارككار (ككي قلت بوله جقدر . بر درجه ده كه اللي قادي نك
يالکز بر باقاني اوله جقدر .

۷۳ - ترجمه

(عبدالله) بن عمر رضي الله عنهما نك شويله ديدكي روايت اولونيور :
رسول الله صلى الله عليه وسلمندن ايشيتدم ، « اوقوده ايكن بك
بر قدح سود كتورديلر . اوقدر ايجدم كه قانيق (آثارينك) تا
طيرنا قلمندن صيزديغي طويورم . (ايجدكن) صوكره آرتيغي
عمر بن الخطاب ويردم . « بويوريوردی . « يا رسول الله ! بوني نه ايله
تاويل ايتدك ؟ « ديه صورديلر . « علم ايله . « جواني ويردي .

بولمق ايجون مظهر اولديني درجه علياي كالدر . دها دوغريسي
اسلام انسانيتك اوغايه آماليدركه بشر كنديسي ايجون اقصى
اماني ، تكملی ايجون منتهای مراتب اولمق اوزره هب اوني آرا مقله ،
هب اوني آراشدير مقله مشغولدر . ايشته انسانيت لاينقطع طوردن
طوره كير ، دوردن دوره انتقال ايدر . هب او صعب المال اولان
غائبی بولمق ايجون اوغراشير دورير . بر كرده اوني بولسه آرتق بتون
آزولرينه وداع ايدرك صميمي بر حضور قلب اينده ابد ياشايه جق .
اوت اسلام حكمانك وارمندن هلاك اولدقلى ، علمانك
ماهيتي ادراك ايدمندن بايمال فنا اولوب كيتدكلى اوغايه كالدر .
اسلام او قانون اقوم ، او نظام اعظمدر كه حيات قانيه وسرمديه ده كي
سعادتلريني تأمين ايتسي ، هر ايكي عالمده كي حاللرينك مدار صلاحی
اولسي ايجون شو آواره بشره جناب حق طرفندن احسان بيورلمشود .
همده اديانك خاتمهي ، زمانك افسر سعادتق اولمق اوزره عقل
انسانينك دوره منتهای نمايه رسیده اولديني بر وقته احسان
بيورولمشدر ؛ تاكه انسانلر آره سنده حق ايله ناطق ، عدل ايله
حاکم بر حجت الهيه اولسون ، بزه شاهراه هدايي علنا كوسترسون ده
نيك وبدی تمیز چاغنده بولسان انسان ايجون آرتق او حجت
قاطعه بي ترك ايتمه سبب بولنه ماسون ؛ ابطاله قدرت تصور
اولنه ماسون .

اسلام بر دیندر كه علوم طبعيه دن او علوم اربابنك خبري اولمق سزين
بر جوق خدمت كورمشدر . بناء عليه نصوص كريمه سنك ساحه عقليه
كمال وضوح ايله جولاني شعاع شمسك صفيحه آب اوزرنده كي
جريانندن دها قول ايدر .